

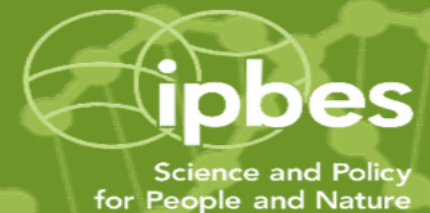

1 miljon arter i farozonen – vad kan vi göra för att stoppa utrotningen?

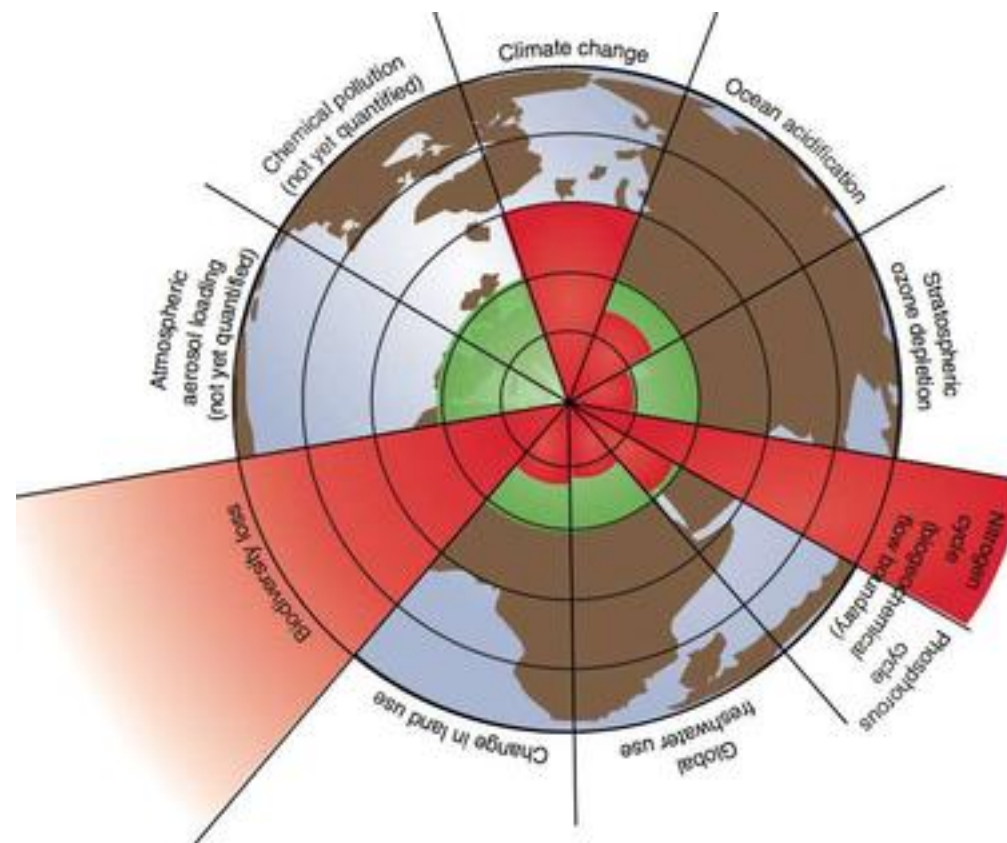
Marie Stenseke

www.ipbes.net

Planetens gränser

Rockström
et al 2009

Varför ska vi ha biologisk mångfald?

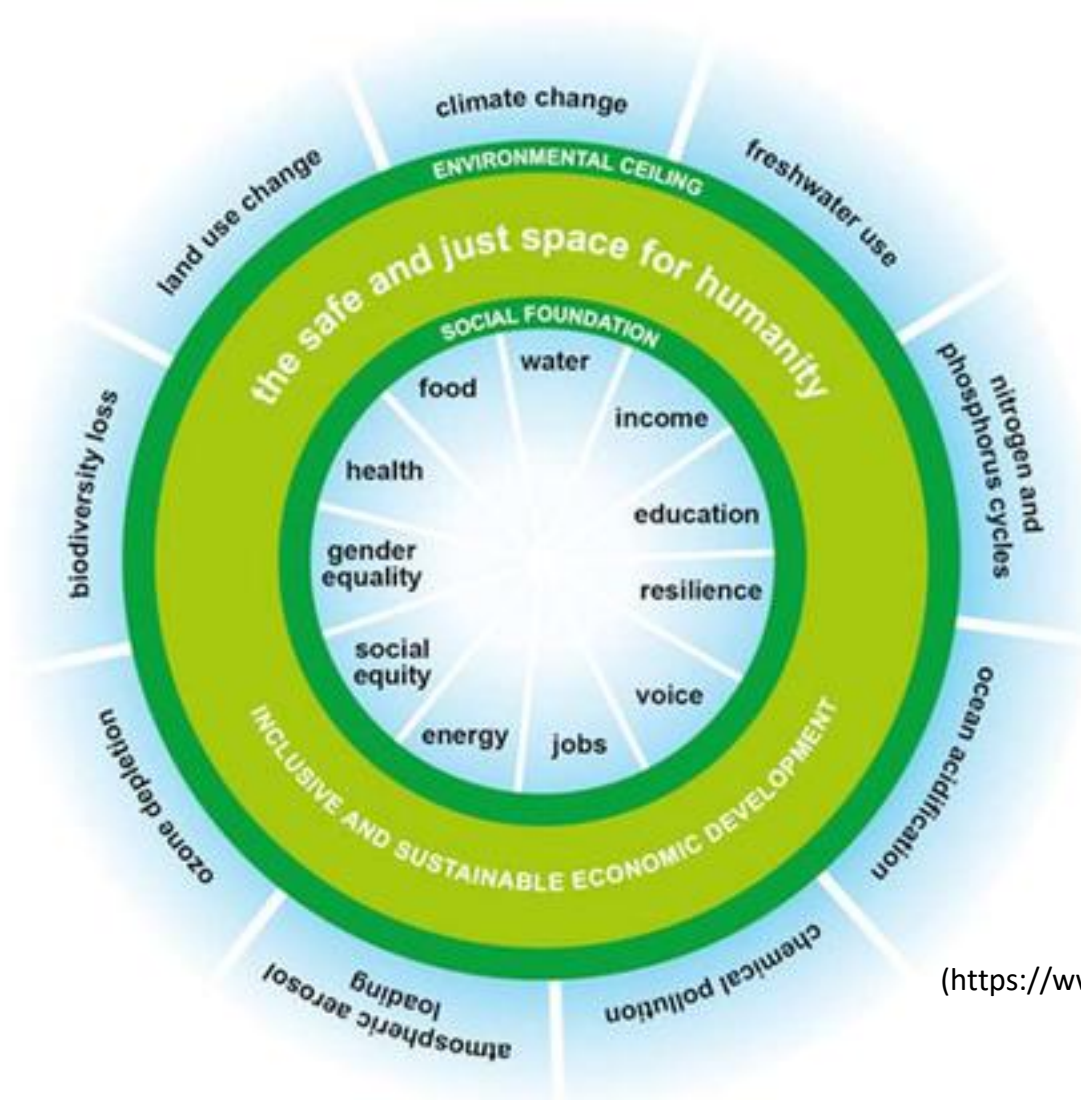

- Försörjning av mat, bränsle, råmaterial, skydd och byggnadsmaterial
- Medicinalväxter förser mer än 4 miljarder människor med primär hälsovård
- Rening av luft och vatten, stabiliserande av jordens klimat, pollinering
- Naturen och dess arter är en källa till kreativitet och inspiration
- För att minska risken för framtida pandemier
- Etiska motiv: Alla arter har rätt att leva vidare på jorden

AICHI BIODIVERSITY TARGETS

The doughnut – ett rättvist och säkert handlingsutrymme för mänskligheten

(<https://www.kateraworth.com/doughnut/>)

Vad är IPBES?

IPBES 1 (Jan 2013, Bonn)

IPBES 4 (Feb 2016, KL)

- Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services
- Etablerad i april 2012
- 137 Medlemmar (stater)
- Övergripande mål: Att sammanställa kunskap till grund för beslutsfattande

■ The Plenary

- Governing body of IPBES ,meets once per year

■ The Bureau (10 members)

- Oversees all administrative functions

■ Multidisciplinary Expert Panel (MEP) (25)

- Oversees all scientific & technical functions

■ Expert Groups & Taskforces

- 1600 Selected scientists & knowledge-holders

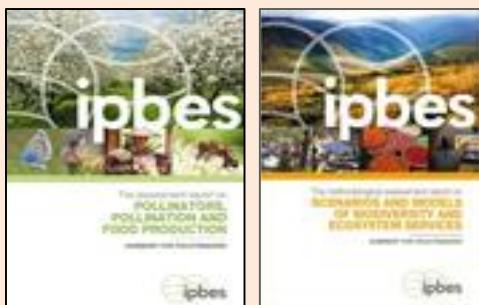

■ Secretariat and Technical Support Units (40-50)

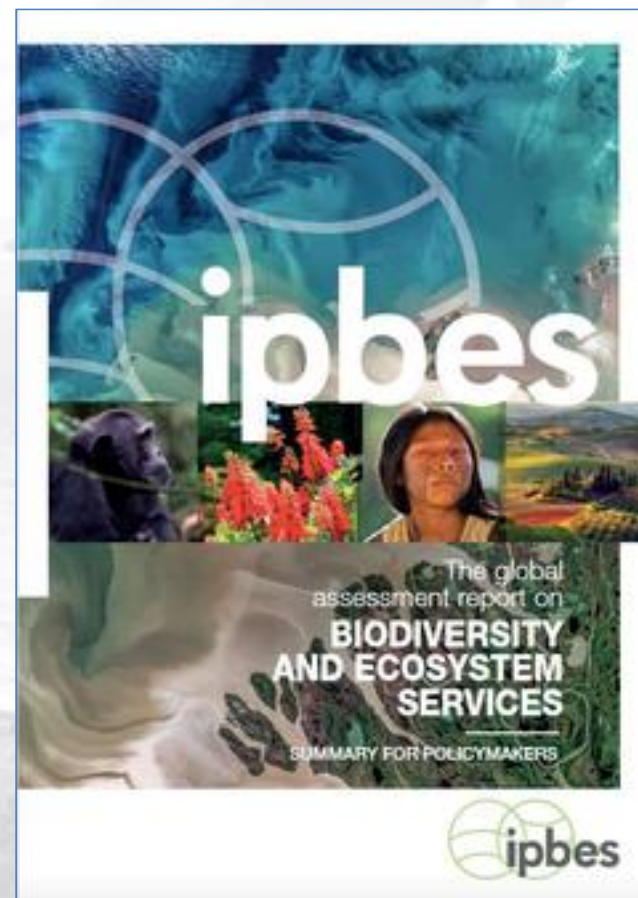

IPBES rapporter

2016

2018

IPBES globala rapport (www.ipbes.net)

Vetenskaplig rapport (1753 sidor)

- *Status och trender för arter, ekosystem, naturnyttor och förändringskrafter*
- *Förutsättningar för att möta globala målsättningar kopplade till biologisk mångfald*
- *Möjliga framtidsscenarier*
- *Scenarier för vägar till en hållbar framtid*
- *Alternativ för beslutsfattare*

Summary for policymakers (44 sidor)

IPBES 7 (maj 2019, Paris)

Vad är nytt med IPBES globala rapport?

- Omfattningen av arbetet
- Den globala rapportens status, bifallen av 132 nationer
- En kvalificerad tvärvetenskaplig approach, med utveckling av integrerade ansatser och koncept
- Inkludering av andra kunskapssystem (Indigenous and local knowledge)

Livet på jorden försämras
snabbt över hela globen.

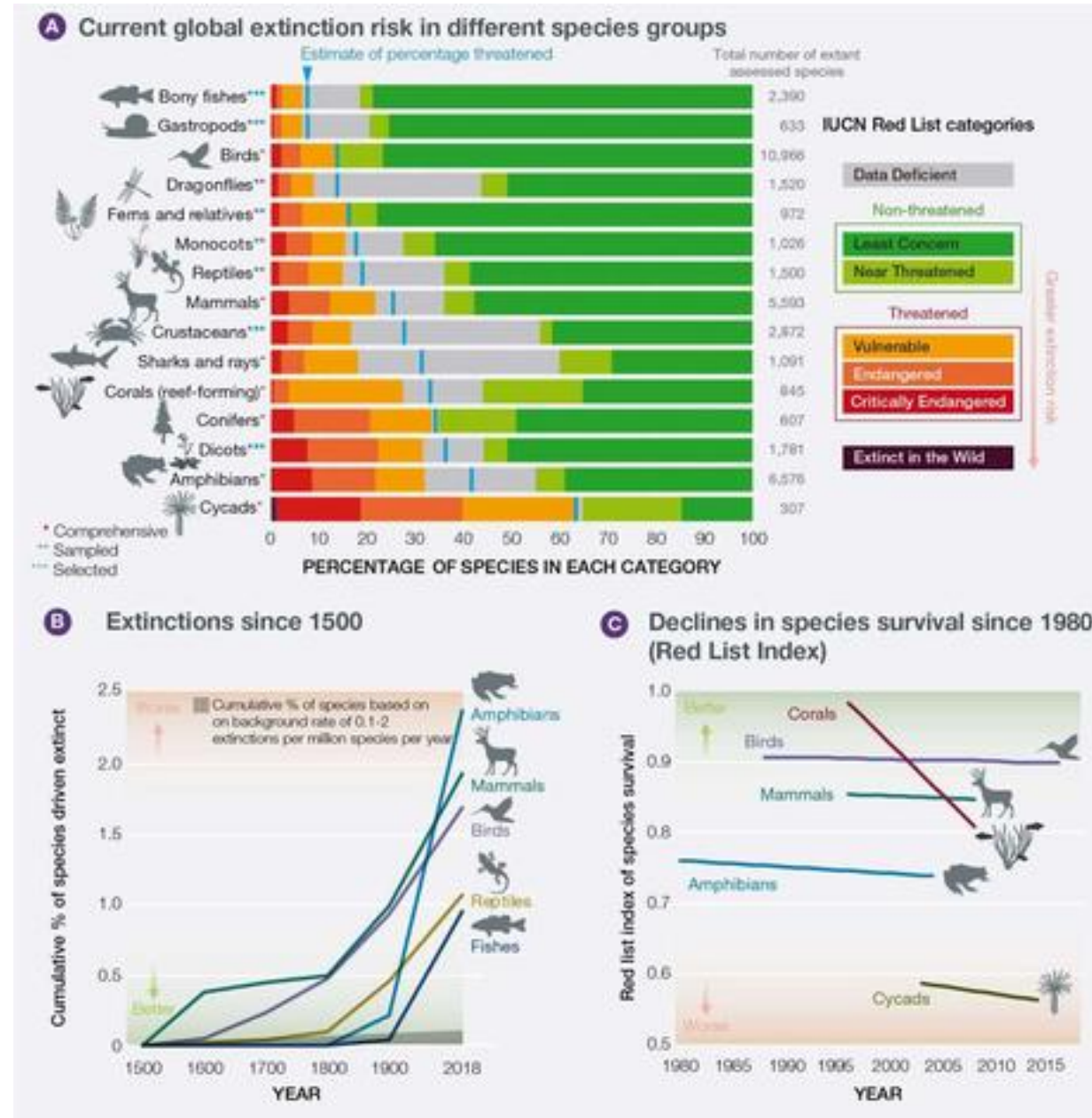
Praktiskt taget alla
indikatorer pekar åt fel håll:
biomer, ekosystem, arter, genetisk
variation och raser

Fler arter hotas av utrotning än någon gång tidigare i mänsklighetens historia.

10-100 snabbare takt i förlusten än under de senaste 10 miljoner åren

85% av våtmarkerna har försvunnit

3% av haven är förhållandevis opåverkade

Måluppfyllelse Aichi Biodiversity Targets

Goal	Target (abbreviated)	Progress towards elements of each target			
		Poor	Moderate	Good	Unknown
Drivers	1 Awareness		~ ~		
	2 Planning & accounting	✗	~ ~		
	3 Incentives	✗ ✗			
	4 Production & consumption	✗ ✗			
Pressures	5 Habitat loss	✗ ✗			
	6 Fisheries	✗ ✗			?
	7 Agriculture & forestry	✗ ✗	~		
	8 Pollution	✗ ✗			
	9 Invasive alien species	✗ ✗		✓	?
	10 Coral reefs etc	✗ ✗			
Status	11 Protected & conserved areas		~ ~ ~ ~	✓ ✓	
	12 Extinctions prevented	✗ ✗			
	13 Genetic diversity		~ ~ ~ ~		?
Benefits	14 Ecosystem services	✗			?
	15 Ecosystem restoration				? ?
	16 Access & benefit sharing		~	✓	
	17 Strategies & action plans		~ ~	✓	
Implementation	18 Indigenous & local knowledge		~ ~		? ?
	19 Biodiversity science		~ ~		?
	20 Financial resources		~ ~		

Måluppfyllelse FNs globala mål

Selected Sustainable Development Goals	Recent status and trends in aspects of nature and nature's contributions to people that support progress towards target *			Uncertain relationship
	Poor/Declining support	Partial support	Unknown	
 1 No poverty	↓ ↓			U U
 2 Zero hunger	↓	→ → →		
 3 Good health and well-being			? ?	U U
 6 Clean water and sanitation	↓ ↓ ↓	→		
 11 Sustainable cities and communities	↓ ↓ ↓ ↓	→		
 13 Climate action	↓	→	? ? ?	
 14 Life below water	↓ ↓ ↓ ↓	→ → →		
 15 Life on land	↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓	→ → → → →		

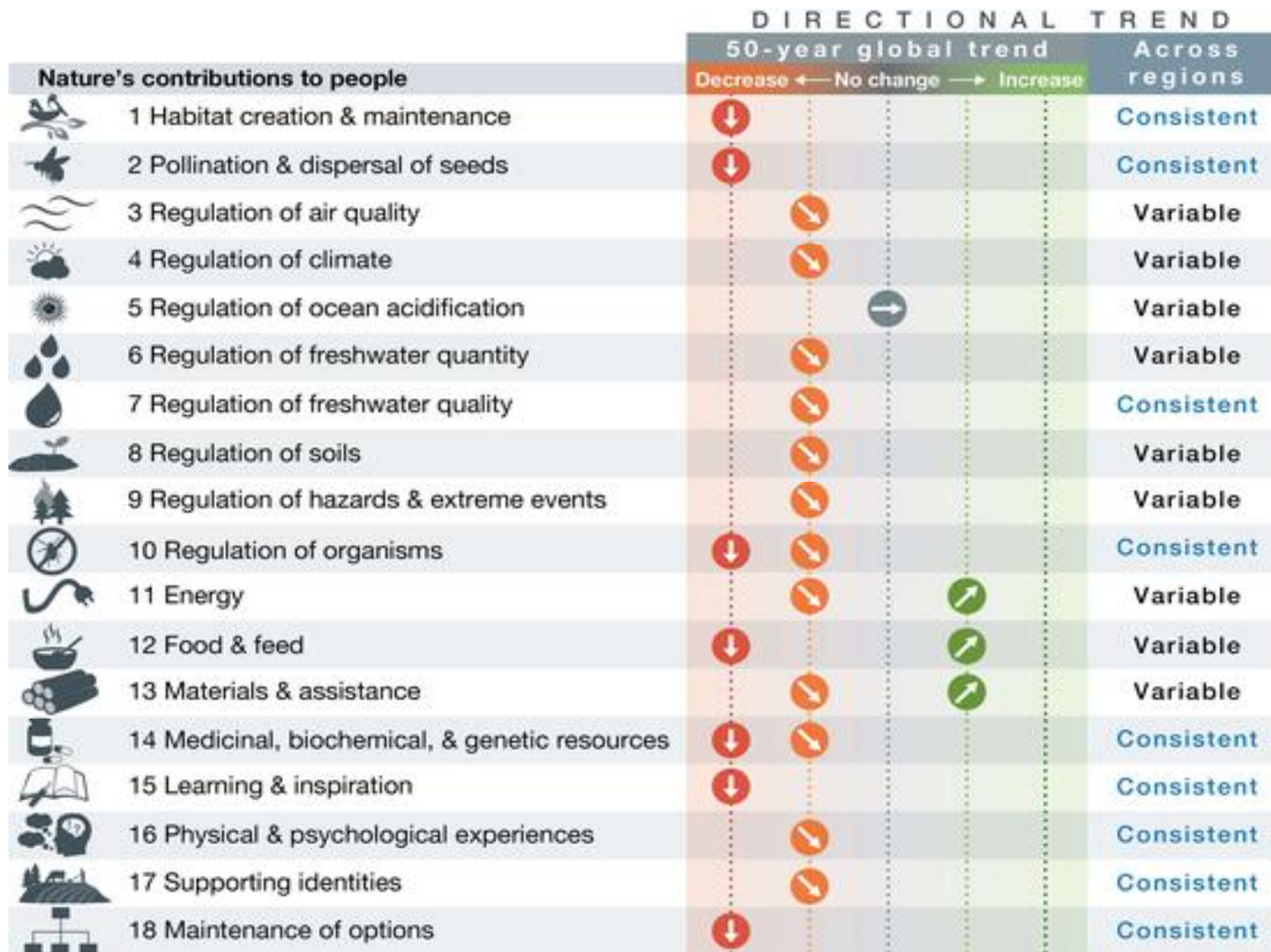
* There were no targets that were scored as good/positive status and trends

Naturens bidrag till människor - naturnyttor

**Produktionen av mat,
bioenergi och material har
ökat sen 1970-talet, men på
bekostnad av reglerande
funktioner och
upplevelsevärden**

Trender för naturnyttor de senaste 50 åren

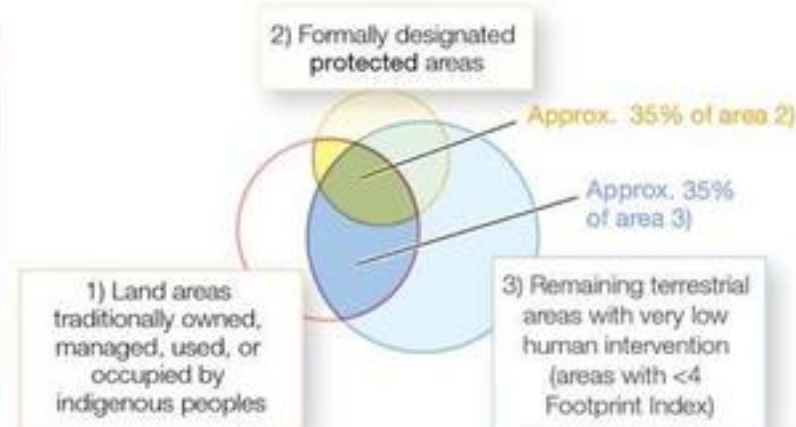

Naturen nyttjas
kortsiktigt och
med stigande
globala orättvisor

Vi ser och värderar resten av naturen på olika sätt

Urfolk och
traditionella
samhällen ges
särskild
uppmärksam-
het i IPBES

Från Ekosystemtjänster till Naturnyttor

- För att beakta fler vetenskapliga perspektiv och olika världsbilder
- För att kultur är en dimension i alla nyttor/tjänster
- För en breddad syn på värden – vi ser och värderar olika
- För att de övergripande kategorierna överlappar

Av särskild betydelse i planeringen för rekreation och friluftsliv

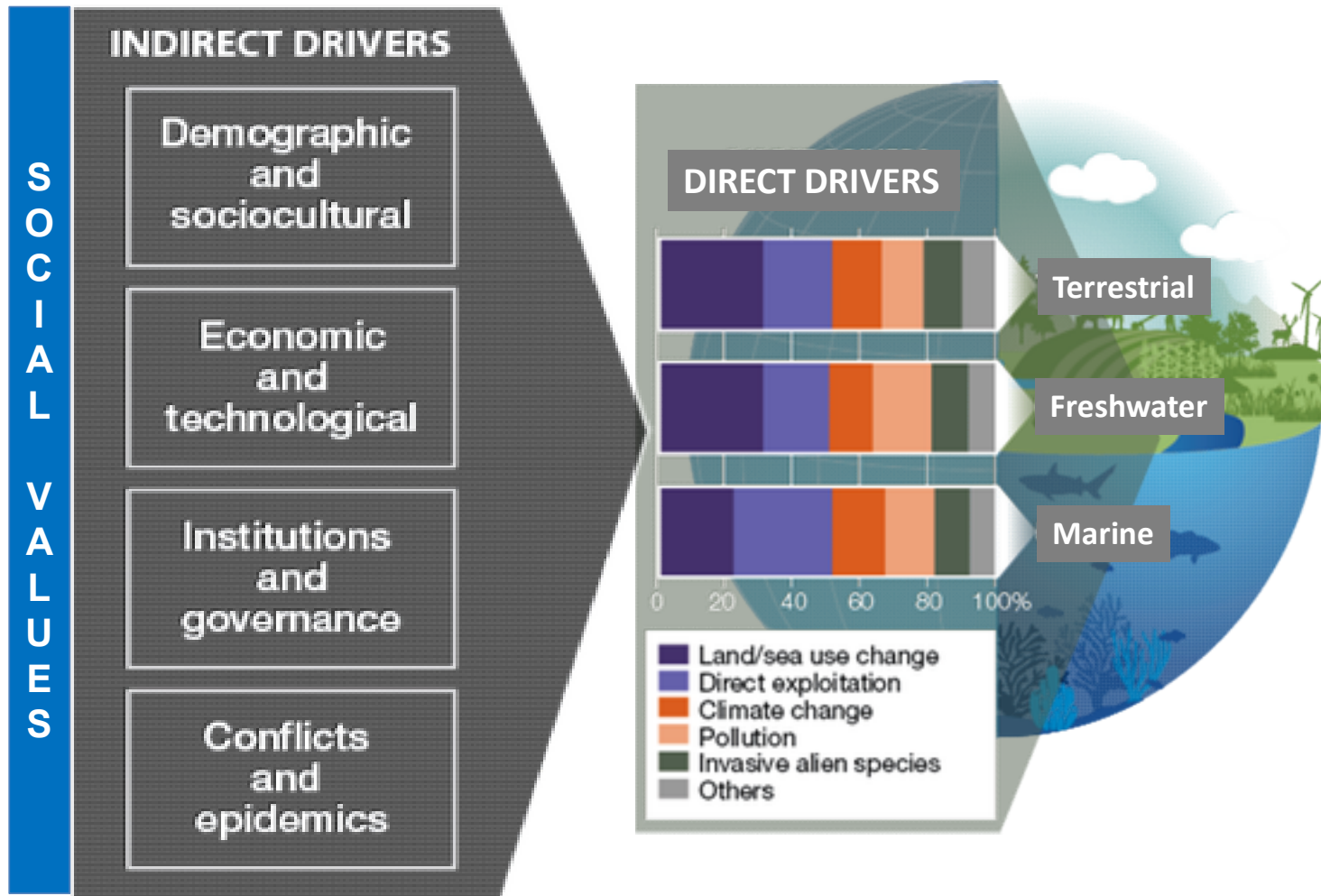

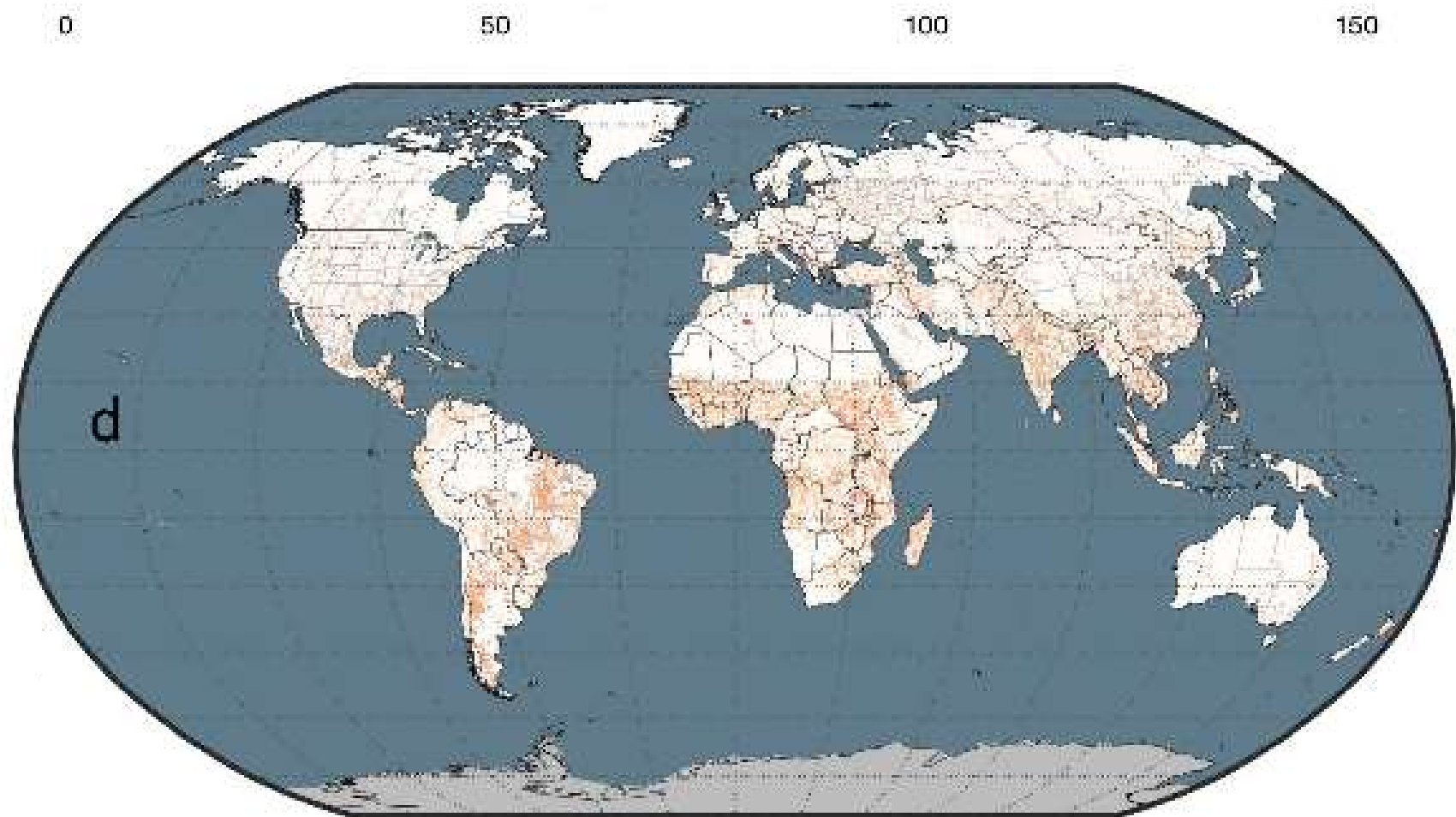
Från Ekosystemtjänster till Naturnyttor– för
att de övergripande kategorierna överlappar

Mat är mer än näring

Drivkrafter bakom den negativa utvecklingen

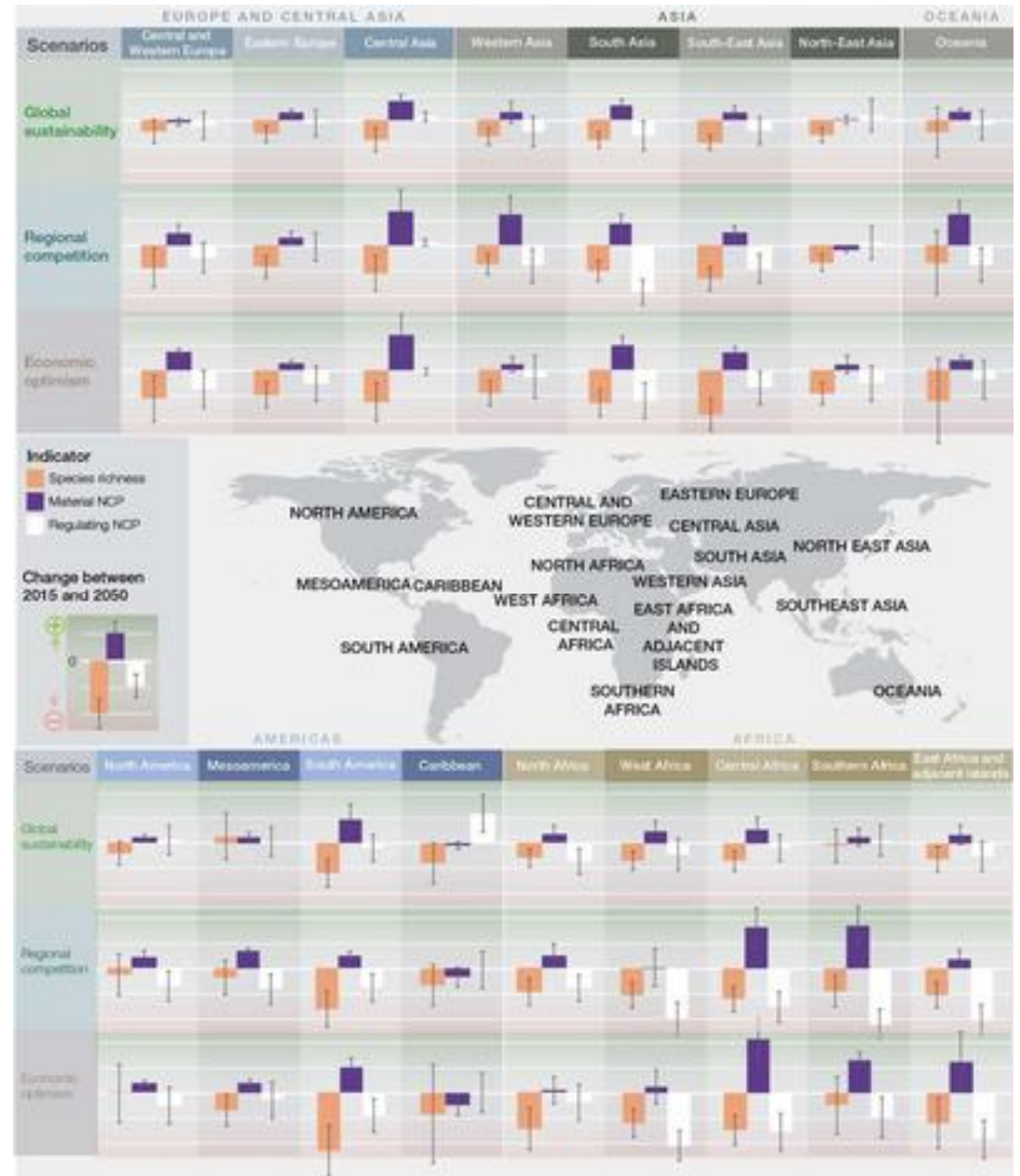

Land Use Change since 1970

Scenarier för
förändringar i
artrikedom,
materiella nyttor
och reglerande
nyttor orsakade av
klimatförändringar
och
markanvändnings-
förändringar år 2050

Integrative, adaptive, informed and inclusive governance approaches including smart policy mixes, applied especially at leverage points

MULTI ACTOR GOVERNANCE INTERVENTIONS (LEVERS)

- Incentives and capacity building;
- Cross-sectoral cooperation
- Pre-emptive action
- Decision-making in the context of resilience and uncertainty
- Environmental law and implementation

LEVERAGE POINTS

- **Embrace diverse** visions of a good life
- **Reduce** total consumption and waste
- **Unleash** values and action
- **Reduce** inequalities
- **Practice** justice and inclusion in conservation
- **Internalize** externalities and telecouplings
- **Ensure** technology, innovation and investment
- **Promote** education and knowledge generation and sharing

INDIRECT DRIVERS

Human activities

DIRECT DRIVERS

Values and behaviours	Demographic and sociocultural	Examples: Fisheries Agriculture Energy Forestry Mining Tourism Infrastructure Conservation etc.	Land/sea-use change
	Economic and technological		Direct exploitation
	Institutions and governance		Climate change
	Conflicts and epidemics		Pollution
			Invasive species
			Others

Iterative
learning
loop

Förslag till åtgärder i ett globalt perspektiv

- Öka miljöansvaret och avlägsna miljöskadliga subventioner, till exempel inom fiske och jordbruk.
- Förstärk demokratiska rättsstater och resolut genomföra miljölagar och miljöpolitik.
- Etablera systematiska redovisningar av hur ekonomisk verksamhet och internationell handel påverkar miljön.
- Utveckla ansvarsfulla tekniska och sociala innovations- och investeringssystem.
- Främja utbildning om biologisk mångfald och bibehålla en mångfald av kunskapssystem.
- Beakta grundläggande mänskliga rättigheter och delaktighet i alla insatser rörande skydd och nyttjande av natur och biologisk mångfald.

Förslag till åtgärder i ett svenskt perspektiv

- Låt hänsyn till arter, mark och vatten bli en självklar del i alla samhällssektors arbete
- Tillse att förvaltningen av mark, vatten och hav sker i bred samverkan mellan olika samhällssektorer
- Främja utbildning om biologisk mångfald
- Skapa delaktighet rörande skydd och nyttjande av natur och biologisk mångfald
- Minska konsumtionen
- Möjliggör fördjupade upplevelser av och relationer till natur och biologisk mångfald
- Initiera samtal om livskvalitet och vilka vanor och normer som driver samhällsutvecklingen, inklusive frågor om enskilt och gemensamt ansvarstagande

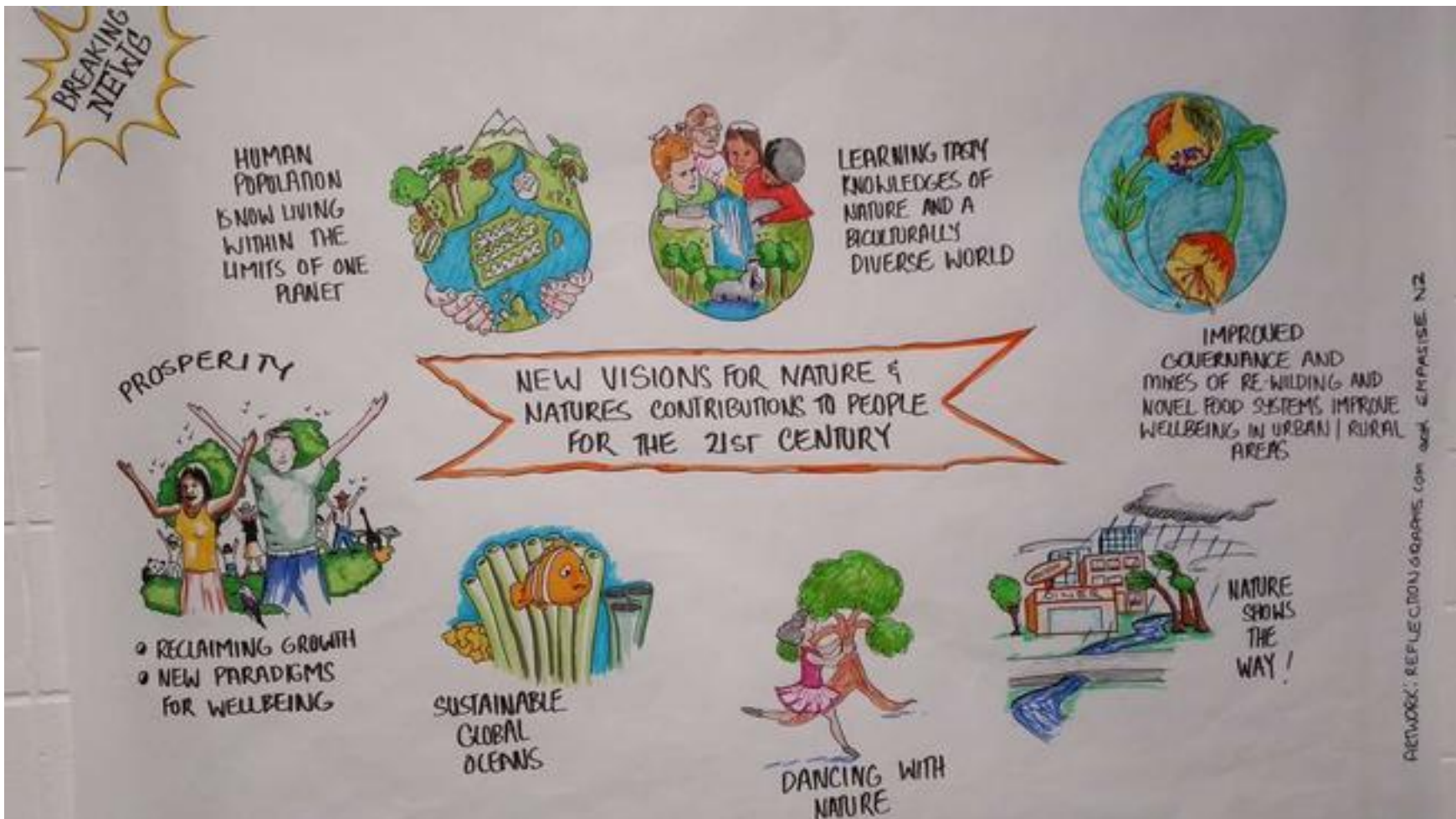

Om genomgripande samhällsförändringar

‘[A] key constituent of sustainable pathways is the evolution of global financial and economic systems to build a global sustainable economy, steering away from the current limited paradigm of economic growth.’

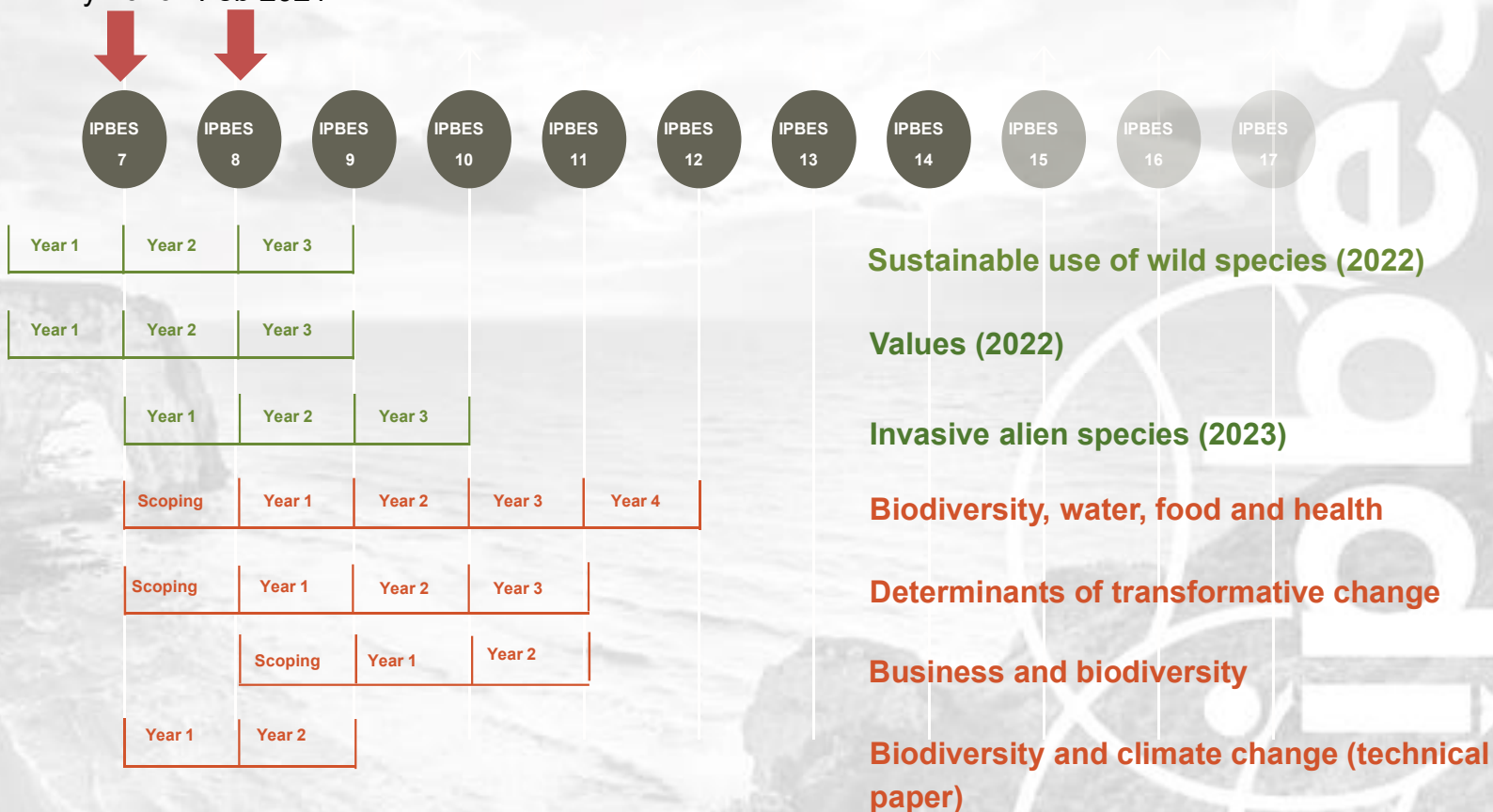
‘It would [also] entail a shift beyond standard economic indicators such as gross domestic product to include those able to capture more holistic, long-term views of economics and quality of life.’

By its very nature, transformative change can expect opposition from those with interests vested in the status quo, but such opposition can be overcome for the broader public good.

Planerade IPBES rapporter

May 2019 Feb 2021

In green: on-going; approved at former IPBES Plenaries

In orange: new; approved at IPBES-7 (May 2019)